

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 24 февруари 2016 г.
(OR. en)

Междуетноститутуциуналино досие:
2013/0091 (COD)

14957/15
ADD 1

ENFOPOL 403
CSC 305
CODEC 1655

ПРОЕКТ ЗА ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

Относно: Позиция на Съвета на първо четене с оглед на приемането на РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР

– Проект за изложение на мотивите на Съвета

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 27 март 2013 г. Комисията представи предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество и обучение в областта на правоприлагането (Европол) и за отмяна на решения № 2009/371/ПВР и 2005/681/ПВР¹.

На пленарното си заседание от 24 февруари 2014 г. Европейският парламент (ЕП) гласува по измененията на предложението на Комисията, съгласно посоченото в док. 6745/1/14 REV 1, и по мандата за започване на преговори със Съвета.

На 5 и 6 юни 2014 г. Съветът (Правосъдие и вътрешни работи) прие общия подход, изложен в док. 10033/14.

По същия повод Съветът даде мандат на председателството да започне преговори с Европейския парламент с оглед на постигането на споразумение на първо четене по проекта за регламент за Европол.

По време на италианското, латвийското и люксембургското председателство бяха проведени десет тристранни срещи. На десетата тристранна среща от 26 ноември 2015 г. беше постигнат окончателен компромис и текстът на проекта за регламент, изготвен след междуинституционалните преговори и изложен в док. 14679/15, беше представен на Корепер на същата дата.

На 30 ноември 2015 г. комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE) на ЕП гласува и одобри текста на проекта за регламент във вида му след междуинституционалните преговори. Председателят на комисията LIBE, г-н Claude MORAES, изпрати писмо до председателя на Комитета на постоянните представители, в което посочва, че ако текстът бъде представен официално на Европейския парламент като позиция на Съвета на първо четене по това законодателно предложение, той ще препоръча на членовете на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи, а впоследствие и на пленарното заседание, позицията на Съвета на първо четене да бъде приета без изменения на второ четене в ЕП, при условие че бъде направена проверка от юрист-лингвистите на двете институции и че съответните определения бъдат приведени в съответствие с тези, договорени в Директивата за защита на личните данни.

¹ Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество и обучение в областта на правоприлагането (Европол) и за отмяна на решения № 2009/371/ПВР и 2005/681/ПВР, док. 8229/13 — COM(2013) 173 final.

На 2 и 4 декември 2015 г. в Корепер/Съвета се постигна политическо споразумение относно текста на регламента за Европол, изложен в док. 14713/15.

Текстът впоследствие беше подложен на редакция от юрист-лингвистите.

II. ЦЕЛ

Целта на предложението е да замени Решение 2009/371/ПВР на Съвета, с което беше създаден Европол², с нов регламент въз основа на въведения с Договора от Лисабон член 88 от Договора за функционирането на Европейския съюз, така че да се осигури на Европол по-голяма ефективност и отчетност и по-стабилен режим на защита на данните, за да може Агенцията да подкрепя по най-добрия възможен начин държавите членки в усилията им за борба с престъпността.

III. АНАЛИЗ НА ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

По няколко аспекта на регламента бяха необходими задълбочени обсъждания с цел постигане на споразумение: парламентарния контрол, назначаването на изпълнителния директор на Европол, различни аспекти, свързани с обработката на информация и защитата на данните, звеното за сигнализиране за незаконно съдържание в интернет и отношенията на Европол с партньорите.

Пакетът за управлението и междуинституционалния баланс

В резултат на продължителни преговори текстът на регламента за Европол отразява нарасналата роля на Европейския парламент в един прецизно синхронизиран междуинституционален баланс със Съвета и Комисията.

Дейностите на Европол ще бъде наблюдавани на политическо равнище от съвместната група за парламентарен контрол, създадена съвместно от националните парламенти и компетентната комисия на Европейския парламент (член 51).

² Решение 2009/371/ПВР на Съвета от 6 април 2009 г. за създаване на Европейска полицейска служба (Европол), ОВ L 121, 15.5.2009 г., стр. 37.

Изпълнителният директор ще бъде назначен от Съвета от списък на одобрените кандидати, съставен от комисия за подбор, която се състои от членове, определени от държавите членки, и представител на Комисията. Избраният кандидат може да бъде поканен да се яви пред компетентната комисия на Европейския парламент, която ще представи на Съвета становище с незадължителен характер (член 54).

Освен това управителният съвет може да кани на своите заседания като наблюдател без право на глас всяко лице, чието становище може да бъде от значение за дискусиата, включително, когато е уместно, представител на съвместната група за парламентарен контрол (член 14, параграф 4).

Накрая, в областта на отношенията на Европол с партньорите и на споразуменията за сътрудничество се засилва ролята на Комисията (във връзка с оценката на тези споразумения) и на Европейския парламент (член 25).

Тези разпоредби допринасят за по-голяма прозрачност и отчетност на Европол, като същевременно отразяват по балансиран начин позициите на Съвета и на Европейския парламент.

Звено за сигнализиране за незаконно съдържание в интернет (IRU)

В началото на 2015 г., след терористичните атаки в Париж и на други места, дейността на Европол в областта на борбата с радикалната пропаганда в интернет беше разширена, след като Съветът прикани Европол да развие проекта „*Check the Web*“ (Провери в мрежата) и създаде звено за сигнализиране за незаконно съдържание в интернет (IRU). Съответните разпоредби, съдържащи се в действащото Решение 2009/371/ПВР, представляват подходящото правно основание за тази дейност.

Въпреки това текстът на новия регламент не съдържа сходни разпоредби относно сигнализирането за незаконно съдържание в интернет. Освен това в текста на първоначалното предложение и общия подход на Съвета е изрично забранено Европол да изпраща на частноправни субекти лични данни, като са предвидени няколко изключения, които не са подходящи за целите на IRU.

За да се даде възможност на Европол в бъдеще да изпълнява задачи по сигнализиране за незаконно съдържание в интернет, текстът на регламента, изготвен след продължителни обсъждания по време на междуинституционалните преговори, беше изменен по по посочения по-долу начин:

– в член 4, параграф 1 се добавя нова буква м), в която се предвижда изрично правно основание за сигнализирането за незаконно съдържание в интернет. Освен това в новото съображение (38) се доуточняват контекстът и необходимостта Европол да изпълнява такива задачи;

– член 26, параграф 5, буква в) дава възможност на Европол, при строго определени условия, да предава на частноправни субекти публично достъпни лични данни. Предаването следва да е строго необходимо за изпълнението на задачата, посочена в член 4, параграф 1, буква м); то следва да засяга отделни и специфични случаи; никои основни права и свободи на въпросните субекти на данни не следва да надделяват над обществения интерес, който налага предаването на данни в конкретния случай; и

– на последно място, като изцяло нов елемент, съгласно член 26, параграф 3 Европол вече може да получава лични данни пряко от частноправни субекти, след предаването на данни въз основа на член 26, параграф 5, буква в) и във връзка с него.

Обработка на информацията и защита на данните

Настоящото решение съдържа много строги разпоредби, които позволяват на Европол да анализира информация само в рамките на аналитични работни досиета. Това означава, че Европол не може да извършва анализ между такива досиета и поради това не може да установи, например, връзки или възможни връзки между организираната престъпност и тероризма. Това често води до дублиране на данни, имащи отношение към няколко аналитични работни досиета.

Предвидената в регламента нова система³, която получи силна подкрепа от страна на Съвета, представлява различна в концептуално отношение среда за обработка на данните, отразяваща, от гледна точка на Европол, интегрирана концепция за управление на данните. Това ще позволи на Европол да установява връзките между различните разследвания и да открива възникващите тенденции и модели в организираната престъпност (увеличен капацитет за оперативна подкрепа). Дублиранията се избягват, тъй като на информацията може да се направи кръстосана проверка (гъвкавост и правна сигурност). От техническа гледна точка сегашната структура на информационната система на Европол е напълно съвместима с въвеждането на новата система за обработка на данните. Адаптирането на структурата за обработка и анализ може да се направи на по-късен етап без друго адаптиране на регламента („технологично неутрална“ правна рамка). Управителният съвет приема насоки за допълнително уточняване на процедурите за обработка на информацията от Европол в съответствие с член 18 и след консултация с ЕНОЗД.

³ Предвидено в глава IV (Обработка на информацията), глава V (Отношения с партньорите), глава VI (Гаранции за защита на данните) и глава VII (Правни средства за защита и отговорност).

В резултат на проведените конструктивни преговори с Европейския парламент беше договорено високо равнище на защита на данните. Освен това този режим ще бъде наблюдаван както отвътре (длъжностно лице по защита на данните), така и отвън (ЕНОЗД). В този смисъл защитата на данните е засилена посредством, наред с останалото, строги ограничения за обработка на данните на специални категории субекти на данни, доклади до Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) относно специални категории данни, строго ограничаване на целите и режим за диверсифициран достъп. Крайният резултат е система, която отговаря на изразените опасения относно защитата на данните, като същевременно се запазва ефективността на Европол.

Текстът на регламента е приведен в съответствие, във възможно най-голяма степен, с пакета за защита на данните.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Позицията на Съвета на първо четене отразява компромиса, постигнат при преговорите между Съвета и Европейския парламент със съдействието на Комисията. След като бъде приет, регламентът ще замени настоящото решение и ще се прилага, считано от 1 май 2017 г. Предвиденият в него нов режим ще позволи на Европол да се възползва от подобрена система за обработка на данните и за защита на данните и по-голяма оперативна гъвкавост.